

Anna Dulska

Abstract

Whenever presented with a text containing one or more non-standard language varieties, the translator inevitably needs to address the issue regarding the extent of translatability of the linguistic variation in question, and to decide on a set of procedures that are to be employed during its rendering into the target language. As demonstrated by Berezowski's detailed research into translation of literary dialect, translators may adopt markedly different solutions for dealing with the non-standard in literature, ranging from neutralization of SL dialect markers to the replacement of an SL dialect with a TL one. This thesis is concerned with the treatment that literary dialect extant in Cormac McCarthy's *Orchard Keeper*, *Suttree* and *Child of God* underwent during the translation into the Polish language. The thesis commences with the presentation of the scope, subject, aim and objectives of the research, and the explication of its methodological premises (Chapter One). It offers an examination of the concepts of language, dialect, the standard and non-standard (Chapter Two), and then proceeds to delineate characteristics of literary dialect (Chapter Three), distinguishing it from genuine varieties of a language. Subsequently, various approaches to the issue of dialect translation to date are investigated (Chapter Four), with a special emphasis placed on Berezowski's *Dialect in Translation*, which constitutes a key methodological tool for the analytical part. The purpose of the resultant analysis (Chapter Five) is to identify translation strategies implemented by the three translators – Michał Kłobukowski, Maciej Świerkocki and Anna Kołyszko – when rendering selected non-standard passages from the novels into Polish and to evaluate whether they succeeded in recreating SL dialect in the TL texts. In accordance with the functionalist approach, it is argued that modifications introduced by the translators are aimed at maintaining

the functions of the original varieties in the translated texts. Findings of the analysis are presented in the concluding chapter (Chapter Six), in which it is demonstrated that translators endeavoured to preserve the functions of SL literary dialect by recreating the associations that the original non-standard varieties evoke in the SL readership in the TL texts.

Abstrakt

Ilekcio tłumacz napotyka tekst zawierający jedną lub więcej niestandardowych odmian językowych, musi nieuchronnie odpowiedzieć sobie na pytanie dotyczące stopnia przekładalności odmian zawartych w tymże tekście, a także zdecydować o szeregu procedur, które będą zastosowane w trakcie ich przekładu na język docelowy. Przeprowadzone przez Leszka Berezowskiego studium na temat tłumaczenia dialektu literackiego wykazało, że tłumacze mogą zastosować znacznie różniące się od siebie rozwiązania w zakresie przekładu dialektu, począwszy od neutralizacji cech dialektalnych, a skończywszy na zastąpieniu dialektu występującego w tekście źródłowym wybranym dialektem języka docelowego. W niniejszej rozprawie podjęto problematykę przekładu niestandardowych odmian języka zawartych w powieściach Cormaca McCarthy'ego, pt. *The Orchard Keeper*, *Suttree* oraz *Child of God*. W pierwszym rozdziale rozprawy przedstawiono zakres, przedmiot oraz cele pracy, a także nakreślono założenia metodologiczne. W rozdziale drugim omówiono pojęcia języka, dialektu, a także standardowych i niestandardowych odmian języka. W rozdziale trzecim przeprowadzono charakterystykę cech dialektu literackiego, mającą na celu odróżnienie dialektów występujących w literaturze od autentycznych odmian językowych. Następnie, w rozdziale czwartym, zaprezentowano dotychczasowe stanowiska dotyczące tematyki tłumaczenia dialektu, ze szczególnym uwzględnieniem książki profesora Berezowskiego, pt. *Dialect in Translation*, która stanowi kluczowe narzędzie metodologiczne w analitycznej części pracy. Celem analizy w rozdziale piątym jest wyodrębnienie poszczególnych strategii tłumaczeniowych wdrożonych przez trzech tłumaczy – Michała Kłobukowskiego, Macieja Świerkockiego i Anny Kołyszko w trakcie tłumaczenia wybranych, niestandardowych fragmentów powieści na język polski, a także ocenienie, czy tłumaczom udało się odtworzyć dialekt występujący w tekstach źródłowych w przełożonych powieściach. Zgodnie z zasadami funkcjonalizmu, argumentowano, że modyfikacje wprowadzone przez tłumaczy mają na celu

zachowanie w przekładzie funkcji pełnionych przez dialekt literacki w tekstach źródłowych. Wyniki analizy przedstawiono w rozdziale szóstym, w którym wykazano, że tłumacze starali się zachować funkcje dialektu literackiego poprzez odtworzenie w przetłumaczonych tekstach skojarzeń, jakie niestandardowe odmiany zawarte w oryginałach wywołują u anglojęzycznych czytelników.